СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК / UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 264. Джерзи Сіті, Н. Дж., середа, 12. листопада, 1930. VOL. XXXVIII. No. 264. Jersey City, N. J., Wednesday, November 12, 1930. THREE CENTS.

ВСІ -- ДО МАНІФЕСТАЦІЙНИХ ПОХОДІВ.

З РОБОТАМИ ДАЛІ ДУЖЕ ВАЖКО

НЮ ЙОРК. — Комішенерка Мисс Перкинс подає, що мимо старань ріжних комітетів і урядових чинників, щоби запобігти безробіттю, число занять зменшилося на протязі жовтня в стейті Ню Йорк на 1.7%.

ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЗНЕСЕННЯМ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Фес, котрий провалився, як мокрий і републиканський кандидат на поновний вибір сенатором зі стейту Огайо, заявив, що при наступних президіяльних виборах стане прогибіція найважнішим питанням. Демократи заявляються за знесення прогибіції. Републиканська партія не може цього зробити, бо це означало би розбиття партії. Ні не може того робити президент, ні управа партії, бо партія саме зросла в силу на підставі сухої плятформи. Сенатор Фес є головою Републиканського Народного Комітету й супроти останніх невдач партії находиться в дуже важкому положені й носиться з думкою резиґнації зі свого уряду.

Фес думає далі, що й тюрмами не заведеться поміркованости і не усунеться бутлеґерства. Він каже, що він сам давніше думав, що тюрми відстрашать людей від незаконної торговлі алькоголем, але тепер бачить, що люде йдуть до тюрми і нічого собі з того не роблять. Значить, треба шукати інших засобів для форсовання прогибіції. Але які це мають бути засоби, того Фес не годен подати.

ПРЕЗИДЕНТ І РЕКЛЯМА.

ВАШИНГТОН. — Президент Гувер виголосив промову на бенкеті „Асосієйшен оф Нешенел Адвертайзер". Він підніс значіння реклями, яка намагається збудити у людей охоту до купівлі й у той спосіб підносить торговлю і продукцію та є дуже важним чинником у світовім господарстві.

На бенкеті говорено рівнож і про безробіття. Рішено повести реклямову кампанію з такими закликами: „Дай джаб" і „Борися з безробіттям".

ТАНІ В ОЧАХ АДВОКАТІВ.

НЮ ЙОРК. — Кулачний чемпіон Джін Тані мав нагоду слухати в суді кілька годин опису своєї особи. Його адвокат описував його як жертву, котру натягали ріжні менаджери й інші. Адвокат Мари, котрий позиває Танія за відшкодування в сумі $500,000, доказував, що Тані дійшов до слави по „трупах" своїх товаришів і приятелів, котрих вирискував і про котрих, як став „паном", не хотів навіть знати.

БОЇТЬСЯ ДАРУНКУ ДЕМОКРАТІВ.

КОНКОРД (Ню Гемшир). — Сенатор Джордж Мозес каже, що він не вірить у щиру волю демократичних провідників, які заявили свою згоду на співпрацю з републикананським урядом. Він є тої думки, що за тим предложенням криється якийсь підступ.

ПЕРЕПОЛОХ НА КІНСЬКІЙ ВИСТАВІ.

НЮ ЙОРК. — В „Медисон Сквер Ґарден" відбуваються міжнародні кінські пописи, на яких виступають головно офіцири з ріжних країв і яким приглядається сама сама нюйорська „сметанка". Підчас одної з вистав сполохалися коні й вилетіли з арени та кинулися між публику. Це викликало страшну паніку, бо пані по льожах почали гістерично кричати і вмлівати. На щастя все все скінчилося без великої шкоди.

ПОМАГАЄ ПРИ ЗАПАЛЕННЮ ЛЕГЕНІВ.

НЮ ЙОРК. — Виявилося, що апарат Едисона, який віддав великі прислуги при лїченню електрично потрясених, помагає рівнож добре хорим на запалення легенів. При помочи того апарату можна переводити інгаляції.

„ПЕРЕВАРЮВЯЛИ" АЛЬКОГОЛЬ.

СТЕМФОРД (Конетикот). — Пять людей взялися переварювати деревляний алькоголь, щоби дістати „добру" горівку. Четверо з них переплатили те „переварювання" життям, бо затруїлися питтям переваренего алькоголю, а пятий бореться у шпиталі зі смертю.

ШВАБ ДАЛІ ОПТИМІСТОМ.

БОСТОН. — Чарлз Шваб, президент „Бетлегем Стіл Компані", оглядаючи одну з фабрик своєї компанії, заявив, що фабрика не звільнить ні одного з робітників, та що бизнес у короткім часі поправиться радикально.

ДАРОВ ЗАПОВІДАЄ ЗМІНУ.

НЮ ЙОРК. — Відомий адвокат Кдеренс Даров заповідає, що в 1933 році прогибіція буде знесена.

З ЖИТТЯ ЗАКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Чеська влада перенесла вчителя Миколу Овсака, який трицять літ був учителем в Сільци, до іншої місцевости в горах. Причиною перенесення було те, що цей учитель, як Українець, не подобався інспекторови Цимбалінцеви. Перенесено також багато інших учителів Українців. При вчительській семинарії в Мукачеві, яка досі була призначена тільки для населення Закарпаття, утворено чеську паралельку, до якої перейшли всі учні Жиди, що творять 30 процентів учнів семинарії.

І В ТИГРІВ НЕ ОДНАКОВА НАТУРА.

Підчас вистави в цирку у Липську один тигр кинувся на директора цирку і хотів його пожерти. Але в ту мить другий тигр скочив директорови на поміч, кинув свого противника на землю і вбив на місці. Директор цирку, легко поранений, продовжував виставу далі.

ОПОЗИЦІЯ В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ.

„Кресная Звезда" пише, що в 105 полку в Новім Симбірську викрито орґанізацію правої опозиції, на чолі якої стояв комісар Паршин. Арештовано 15 старшин. Права опозиція прямує до цілковитого опанування червоної армії, а потім усунути Сталіна. Цілою акцією опозиції в армії кермує Буденний, якого селяни вважають приятелем села та ворогом колективізації.

ШИБЕНИЦЯ В ПЕРЕМИШЛІ.

Найвищий суд у Варшаві затвердив присуд окружного суду в Перемишлі, яким засуджено 23-літню Марію Бучковську на кару смерти за вбивство свого чоловіка Петра. Президент не скористав з права помилування засудженої, тому присуд буде на днях виконаний.

І РАБІНА РОЗСТРІЛЯЛИ.

З наказу ДПУ у Бориспол і розстріляно пять осіб, між ними рабіна, якого засудили за переховування срібної валюти.

МОЛЯТЬСЯ ЗА ЖЕРТВИ ЛЯЦЬКОГО ТЕРОРУ.

Благальне богослуження за терплячих у Східній Галичині вудбудеться у пятницю, 24. жовтня ц. р., в 9. годині рано в греко-кат. церкві в Чернівцях. Запрошується всечесне громадянство до чисельної участи. —Гр.-кат. Уряд Парохіяльний. („Час").

ЩЕДРИЙ ДАР ПАПИ.

Італійська преса подає, що папа римський жертвував один міліон лірів на фонд оборони християнської церкви перед большевицьким переслідуванням.

ЮВИЛЕЙ ЗДОБУТТЯ ВИЛЬНА.

Дня 9. жовтня минуло 10 літ від дня, коли ґен. Желіґовський здобув Виленщину і прилучив її до Польщі. „Курєр Віленскі" подає цікаві факти про цю подію: після усталення демаркаційної лінії між Польщею і Литвою в Сувалках 7. жовтня 1920 р. начальний вожд Пілсудський покликав ґенерала Желіґовського до ролі неґального освободителя Вильна. Желіґовський не міг дістати ніяких формальних наказів і мусів приняти на себе всю відповідальність і плян опрацювання акції. Ґен. Желіґовськвий приїхав до Воронова, де була його дивізія. Частина командантів відмовилась взяти участь в цій акції, яку називали бунтом і домагались писемного наказу. В ночі 7. на 8. жовтня 1920 р. йшла горяча виміна телеґрафічних розмов між Вороновом і Варшавою. Мейор Стаміровський телефонував, що для цієї акції авторитет Желіґовського не вистарчає, але маршал Пілсудський, як голова, не міг анґажуватися в цю справу офіціяльно. До Воронова приїхав ґен. Сікорський і дав Желіґовському наказ за всяку ціну маширувати на Вильно. Частина старшин, що вагалася, лишилася у Воронові, а дивізія вимаширувала 8. жовтня, побила Литовців над рікою Мереканкою і в полудне 9. жовтня Желіґовський вмаширував до Вильна.

ЕПИСКОП-ВИГНАНЕЦЬ ПРО СРСР.

До Берліна приїхав російський епископ Серафим, проґнаний большевиками з вітчини. У розмові з журналістами цей епископ між іншим сказав: „Церква, як і всі інші релігії в СРСР, є поза всякою охороною законом. Всі релігії і нарід є стероризовані. Доля духовенства є просто жахлива. Тисячі священиків вистріляно, а тисячі страждають у Сибірі. Святині замінено на клюби безбожників і на кінотеатри. Найстрашніші наслідки большевизму замітні у методах виховання шкільної молоді. Горе людству, якщо ці методи поширилисьби поза межі Росії. На першому місці в школі стоїть політика, а потім наука. Кличем виховання є: „Будь добрим комуністом, а зробиш карієру, хочби ти був дурнем!" Родичі дітей не мають ніякого голосу у справах виховання і не сміють сказати ні слова критики. Бувають випадки, що діти комуністи денунціюють своїх родичів і наражують їх на вязниці і заслання. Нужда і терор примушують населення дбати тільки про насушний хліб, а це про боротьбу проти большевизму, темний і некультурний селянин байдужіє до всього, не здібний до орієнтації і боротьби проти терору. Большевиків може повалити тільки закордонна мілітарна сила, а не внутрішня революція. Російський нарід приняв би кожну інтервенцію з ентузіязмом і радістю, приняв би кожного, хто дав би йому крихту свободи і змоги жити, яких Росія не має вже десять літ".

ЧУДНА ДИТИНА.

В одній англійській породільні народилася дитина, що важить усього 1 кільоґрам і довга всього 25 центиметрів. Нормальне новонароджене немовля важить 5 кґ. і повинно бути довге 45—50 центиметрів. Лікарі додають собі труду, щоби затримати дитину при життю. Головка дитини така велика як більше яблоко. Родичі дитини добре розвинені. Батько має 22, а мати 21 років.

МОСКВА НИЩИТЬ УКРАЇНСЬКУ АКАДЕМІЮ НАУК

БЕРЛІН (Німеччина). — Централістична політика Москви все більше позбавляє радянські автономні републики, а в тім числі й Україну, їх автономних прав. Уже переведено знищення багатьох місцевих установ, а справи їх передано центральним московським установам. Останніми часами знищено представництва при московському уряді окремих автономних републик. Тепер почалася уніфікація народньої освіти в окремих републиках під безпосереднім проводом Москви.

Похід Москви проти автономности України вже торкнувся й Всеукраїнської Академії Наук. Після арешту й засудження визначніших українських членів та співробітників Академії тепер цілковито знесено катедру історії України, а разом з тим закрито й науковий журнал „Україну". Від теперішнього часу в радянській Росії історію України будуть студіювати таксамо, як було в царській Росії, коли історію України розглядали як складову частину загально-російської історії.

На чолі секції української історії стояв проф. Михайло Грушевський. Український Комісаріят Народньої Освіти пояснює розвязання історичної секції тим, що студії по історії України в Академії велися в націоналістичному напрямі, виховуючи українську молодь у непримиримости до Росії й комунізму. Мовляв, проф. М. Грушевський у викладах обґрунтовував історичний розвиток українського народу так, що Україна стратила свої богатші кляси й пролетаріят через те, що їх зросійщено. Тому український нарід має тепер тільки одну клясу: селянство й через це в Українців не може бути клясової боротьби між собою, а також не може бути й диктатури пролетаріяту, бо це буде диктатурою Росії над Україною.

Знесення секції історії України при Академії Наук викликало серед Українців велике пригноблення. Тепер очікують дальших репресій зі сторони комуністичної Москви й повної ліквідації всіх зовнішних ознак української відрубности від Московщини. Розпочинається очевидно доба отвертої русифікації України.

ЛЯШНЯ ЩЕ ДАЛІ ШАЛІЄ.

ДАНЦІҐ (Вільне місто). — Після відтягнення карних загонів з сіл Галичини „пацифікація" ведеться іншими методами масових переслідувань та арештувань Українців. Ляцькі жандарми переводять серед Українців масові ревізії та по згори складеним реєстрам арештують усіх активних Українців, незалежно від того, чи при ревізії що знайдено, чи ні.

Всі вязниці переповнені українськими вязнями ріжних станів, починаючи від селян і робітників та кінчаючи священиками. Останніми днями Ляхи арештували ще трох Українців, бувших послів до сойму. Арештованих тримають у страшних умовах без суду й слідства, а коли кого й беруть „на допит", то катують в застрашуючий спосіб.

БЮТЬ СТУДЕНТІВ ЖИДІВ.

ВІДЕНЬ (Австрія). — Антижидівський рух знову почався серед націоналістів місцевого університету. Студенти-націоналісти вигнали з університеських лекцій усіх Жидів. Не зважаючи на те, що Жиди-студенти, на вимогу націоналістів, залишили університет без спротиву, сімох з них тяжко побито.

Ректор університету відмовився приняти в себе делеґацію від студентів Жидів, яка прийшла скаржитися на поведінку націоналістів.

УБИТО 11 ПАСАЖИРІВ АВТОБУСА.

БУКАРЕШТ (Румунія). — На залізничому переїзді біля Плоєштів потяг налетів на пасажирський автобус. Автобус розбито на тріски, На місці загинуло 11 пасажирів, а чотирох тяжко покалічено.

Причиною катастрофи було недбальство залізничої сторожі. Сторож на переїзді не замкнув переїзду, коли це треба було зробити з огляду на наближення потягу.

DO-X ЛЕТИТЬ ДО АМЕРИКИ.

КОЛШАТ (Англія). — Сюди прилетів німецький гидроплян DO-X, який летить до Америки. Подорож з Амстердаму він зробив за 3 години й 51 мінут. Летів зі скорістю 78 миль на годину. На ньому знаходиться 16 членів залоги та 21 пасажирів. 45 пасажирських місць не заповненні, щоби не дуже нагружати літак.

DO-X є найбільшим у світі 12-моторовим літаком. Німці сподіваються перелетіти на ньому з Европи до Америки північною рутою.

Місяць листопад - місяцем національної жалоби. День 15-го листопада - днем масових протипольських демонстрацій

НЕДІЛЯ, ДНЯ 16 ЛИСТОПАДА, Є НЕДІЛЕЮ МОЛИТВИ ЗА НЕВИННІ УКРАЇНСЬКІ ЖЕРТВИ ПОЛЬСЬКОГО ТЕРОРУ.

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ НЕГАЙНОЇ ЗБІРКИ НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	0 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші, лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи", Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАРОД ПОНАД ПАРТІЮ.

Провідники демократичної партії на своїх зборах у Вашинґтоні видали заяву, якій всі американські ґазети дають перше місце на першій стороні.

Притокою до заяви демократичних провідників послужила поважна побіда, осягнена демократичною партією підчас недавних виборів. Побіда ся збільшила значно вплив демократичної партії. Партія не тільки буде вислухана, коли їй схочеться сказати слово, але й вона буде могти не допустити до всякої ухвали, яка їй не сподобається. Дуже легко може статися так, що помре один-два конґресмени й при доповняючих виборах сила демократичної партії ще більше зросте, і вона з партії поважної меншости стане дійсною партією більшости.

Зріст політичної сили партії мігби був дати партії нагоду до вигукувань у сторону політичних противників. Мовляв, аґа! Дивіться, що нарід каже! А не казали ми! Тепер ми вам дамо бобу. На шматки розідремо!

Та сімох демократичних лідерів, що зібралися в Вашинґтоні, сього не сказали. Вони ніяких вигукувань у сторону републиканів не роблять. Вони не відгрожуються, що „покажуть" републиканам, чи републиканському президентови. Вони заявляють, що будуть співпрацювати з републиканами, що хочуть помагати президентови —. републиканцеви. Свій збільшений вплив у політиці вважають вони не за нагоду до зміцнення нищення політичного противника, але за нагоду працювати краще для краю, помагати противникови сповняти краще свої обовязки. Іншими словами, збільшений вплив вони признають за збільшений обовязок.

Між тим, що демократичні провідники заявляють, і між тим, що вони могли би заявити, є ріжниця між киринею і критикою. Ріжниця між „тробел-мейкерством" і конструктивною роботою. Колиб демократи робили перше, то вони показалися би невідвічальними, дрібними мізеротами. Теперішна їх заява показує їх дозрілими, відвічальними людьми.

Так бодай заявляють демократичні провідники. Правда, демократи ще зможуть поступити проти сеї заяви, так що заява лишиться тільки заявою. Покищо одначе заяву треба брати як чесну заяву політики, заяву конструктивну, не вузко партійну, а виринаючу з дозрілої свідомости відвічальности.

О. Сновида.

СИЛА ДУХА.

Міжнародня політика Польщі живе тепер під знаком небезпеки ревізії трактатів. Ціла преса — коли говорить про зовнішну політику — говорить лише про вимоги Німеччини мирного перегляду Версальського договору, про Ґданський коридор, Шлеск і ін.

І цікаво: Німеччина роззброена, на її західній границі стоїть узброєна від голови до пят Франція, в середині Німеччини неспокої, загроза домашної війни, а мимо того... мимо того з жаданнями Німців мирної ревізії справи їх східних границь числяться всі як з річю зовсім реальною. За сю ревізію висловився лорд **Ротермір** і знаний пресовий магнат американський, **Герст.** На щойно відбутім конгресі радикалів - соціялістів французьких в Ґренобли знаний провідник партії **Пер Кот** теж заявив голосно, що не буде мир в Европі забезпечений, доки не прийде до полагодження квестії східних меж Німеччини. Про ту саму ревізію говорить знаний французький журналіст **Зауервейн,** а нарешті — кілька днів тому — мов вибух бомби, появився акртикул знаного французького шовініста **Ґустава Герве** в його часописі „Ля Віктуар" (Перемога), в якім автор просто звертається до німецьких „штальгельмів" з пропозицією простягти йому і Франції руку на вічну приязнь. За ціну? За ціну уділення мораторії для Німеччини і ревізії справи Данціґського коридора. Лише міцна Европа, оперта на французько-німецькій приязні, вратує свою давну позицію супроти инших континентів... А накінець — друга сензація — президент чеської републики **Т. Масарик** виступив в офіційнім органі чеського міністерства закордонних справ („Праґер Прессе") з інтервю, в якім м. и. теж говорилося про конечність безпосереднього получення Німеччини зі Східною Прусією.

Як бачимо, німецькі жадання, які — всі Німці се підкреслюють — вони думають осягти **мирною дорогою,** здобувають собі чимраз більше прихильників, і то не лише в приятелях Німеччини, а й головно серед її вчорашних (а подекуди ще й теперішних) противників. Чим се пояснити? Се можна пояснити лише тим, що мимо нечуваної катастрофи 1918 р., мимо понижуючих і нестерпних условин мирного договору, **німецький нарід не впав у розпуку, не зневірився в своїй силі і в своїй будуччині** і в короткий порівнуючи час, велитенським зусиллям праці — здобув собі знову шановане і поважне місце серед народів світу; місце народу, без якого співпраці нема відродження Европи, і до якого жадань мусить — хоч не хоч — прислухатися цілий світ і пробувати їх заспокоїти.

Були очевидно і в Німеччині „десперадоси", що їх гаслом було: „хоч гірше, та инше!" (мабуть у нас позичили); які кидалися — одні (як д-р Дортен з Ренщини) в обійми Французів, роздираючи власну вітчину, а другі (як комуністи) в обійми перфідної Москви. Але більшість народу витревала в тяжкій ситуації, **не зрікаючись жадної зі своїх вимог,** які уважала за конечні для того, щоб великий нарід **став знову на ноги.** Розпластана, повалена на землю, понижена — Німеччина не вирекла слова резиґнації, **обстоюючи своє моральне право** до земель, які уважає за свої. І се акцентовання сього права, всіма партіями, всіма кабінетами, при всякій нагоді, відважно і з великою моральною силою, **зробило чудо.** Світ зачинає вірити в сі права Німеччини так, як вірить у них нам нарід німецький...

Певно, ще далеко до фактичного реалізовання сих претенсій Німців, але морально вони здобувають уже для них опінію світа. А коли пригадаємо, що одною з найважніших причин поражки Німців у світовій війні було їх осамітнення в громадській опінії світу, то мимоволі зачнемо думати, що оптимізм Німців є цілком оправданий.

Аліянти в 1918 році перемогли в великій мірі тому, що встигли зогидити німецькі стремління перед невтральними і перед світом взагалі. Тепер — опінія світу і невтральних, і вчорашних переможців — (опріч безпосередно заінтересованих) звертається поволі до Німеччини. Чимраз голоснішi стають голоси, що великому народові, як Німці, належиться ширший простір. А здобули вони сей зворот у громадській думці, повторяю, **лише силою духа і безмежною вірою в своє право!**

От у яких народів вчитися всім слабодухам і панікерам, яких подостатком є й у нас, і які так мало доцінюють **вартість морального чинника в історії.**

ПРОЄКТИ В СПРАВІ БУДОВИ СИРОТИНЦЯ-ЗАХИСТУ У. Н. СОЮЗА

(2)

Щодо Сиротинця при Українським Народнім Союзі, наш відділ одобрив на мітинґу дня 19. жовтня 1930 отсей проєкт:

Сиротинця при Укр. Нар. Союзі потрібно як найскорше. Щоби Сиротинець був побудований, то на то потрібно фондів. Отже головне питанне: звідки взяти фондів?

Відповідь на се така:

На початок кождий дорослий член має бути примушений дати на початок $5, а відтак складати кождого місяця 10 центів при плаченню членської вклаки. Вкладки зроблять разом $1.20 на рік.

Сиротинець не може повстати з добровільних вкладок, бо не всі члени одної думки. У відділі в 1927 р. збірка йшла ще сяк-так, в 1928 не ліпше, в 1929 дуже слабо, а в 1930 то ледви трох членів зложило по долярови; коли урядники відділу питали членів за жертви на Сиротинець, то дістали відповідь: А що мені! Кому треба Сиротинця, нехай дає! І хай дають ті, котрі ще нічого не дали!

Сі внесення мається віддати під референдум. Можна сподіватись, що справа буде вирішена в користь Сиротинця. Тоді і члени будуть обовязані платити.

За уряд від. 228 У. Н. Союза
в Бетлегем, Па.:
Тарас Завацький, предс.; **Михаїл Ґреґораш,** касієр; **Іван Малицький,** секр. фін.; **Михаїл Мушастий,** секр. рекордовий.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ ЗА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ У. Н. СОЮЗА

ПРИЄДНУЙТЕ ДІТЕЙ ДО У. Н. СОЮЗА.

На підставі ухвали екзекутивного комітету У. Н. Союза з дня 25. жовтня 1930 р.,

отсим проголошується

ВЕЛИКУ ТРИМІСЯЧНУ КАМПАНІЮ
ОРҐАНІЗУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА
В ЛИСТОПАДІ І ГРУДНІ 1930 РОКУ І В СІЧНІ 1931 РОКУ.

Приєднуйте дітей до своеї рідної орґанізації. Підготовляйте своїх наслідників. Будуйте свою орґанізацію на користь і славу собі та свому поколінню. Скріпляйте свою національну твердиню, У. Н. Союз в Америці, на пожиток і славу свому поневоленому Народови.

В ріднім нашім краю вороги нищать наші національні і культурні здобутки. Браття й Сестри наші, хоч знаходяться в крайній нужді і розпуці, не піддаються, але знищене відбудовують. Тому й нам хоч пригнобленим навислими хмарами економічної кризи і страхіттям безробіття, не слід піддаватися, тимбільше, що тут не про відбудову, а лиш про розбудову свого національно-культурного здобутку розходиться.

Покажім, кому слід, що свідомість національна і культура наша сильніші ніж брутальна сила наших ворогів, та що ми сильно зорґанізовані не лиш по їх „кресах", але по цілому світі і тому скорше чи пізніше належне собі місце між культурними народами мусимо здобути.

Хай по тримісячній отсій кампанії не лишиться ніодна українська дитина в Злучених Державах, котра до цеї орґанізації не належалаб і не ступалаб слідами батьків у розбудові цеї твердині в дальшу користь собі і свому поколінню, на глум ворогам, а на славу Україні!

МИКОЛА МУРАШКО, гол. предс.;
ІВАН КАШТАНЮК, гол. рек. секр.

ГОЛОСИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ.

LOCAL UKRAINIAN PEOPLE PROTEST ACTS OF TERROR.

Ask Stimson and Borah To Intercede.

Telegrams dsipatched today by local American citizens, war veterans and others of Ukrainian descent appealed to Secretary of State Henry L. Stimson and Senator William Borah in Washington, D. C., and sent a cablegram to the League of Nations in Geneva, to stop alleged terrorism to the Ukrainian people under the Polish government.

The appeal, signed by Rev. J. Senchuk, pastor of the Ukrainian Orthodox Church of the Holy Virgin, of 1703 Kenneth avenue, Arnold; Anthony Wasylik and Michael Sakaluk, reads:

"American citizens, war veterans of Ukrainian descent and representatives of various churches, assembled at a mass meeting held in Arnold, Pa., on October 27, 1930, respectfully call your attention about the Polish terror directed against the defenseless 8,000,000 Ukrainian people under Poland.

"Over 200,000 Ukrainian people have been arrested and put in prison, men, women and children are flogged, beaten and even murdered. Ukrainian churches, schools, libraries, co-operative stores have been confiscated.

"All this terrorism, because the Ukrainian people want the Polish government to live up to its international obligations.

"We ask you to use your influence with Poland to terminate its terrorism in Ukrainian provinces, to stop firing squad punishment without trial, bombing of Ukrainian stores, schools, libraries and other cultured centers.

"The world desires pease, but peace will not come. The nations of the world must fulfill their Christian obligations to persecuted people held by them."

(**"New Kensington Daily Dispatch,"** Oct. 28, 1930).

Уява.

— Кельнер, що це таке?
— Варене куря, прошу пана.
— Ви марнуєте ваш час і талан у цім ресторані, бо з такою уявою вам би романи писати.

ПОЛЬСЬКІ ЗВІРСТВА В ГАЛИЧИНІ

(Оригінальні матеріяли з краю).

(9)

ЯВОРІВЩИНА.

В яворівськім повіті карна експедиція 14. полку уланів (1½ шкадрони) була від 1—3. жовтня ц. р. в селі **Чолин,** 3—5. жовтня **Прилбичі,** 5—7. жовтня **Наконечне** (передмістя Яворова) — брали людей і зі самого міста. 5—7 жовтня **Поруденко, Морянці, Свидниця і Дрогомишль,** а 10. були вже в **Нагачеві** (під Яворовом), 12. вечером перейшли до **Черниляви** (3 км. від міста). Відтам патрулі вночі з 12. на 13. жовтня забирали людей з т. зв. малого передмістя. Командантом цієї „пацифікації" є ротмістр Погорецький. В ночі з 11. на 12. жовтня вивезли на 40 селянських фірах „контрибуцію" з Нагачева. Янівською рогачкою переїздили ті фіри над раном 12. жовтня.

В Нагачеві крім вівса та бараболь брали по два зол. від хати.

Дня 13. жовтня ц. р. були в Черниляві. — Скатованого війта зі села Молошковичі (дуже образованого, голову взірцевої молочарської спілки, просвітнього й культурного робітника, відомого на ввесь повіт) привезли до санаторії „Віта" у Львові (вул. Листопада ч. 22).

СИНЕВІДСЬКО ВИЖНЕ.

Ревізії не минули і Скільщини, а в ній і Синевідська Вижного. Дня 3. жовтня прийшли на приходство до о. Левинського 8 поліцаїв, перешукали все докладно, всі будинки. Відси пішли до читальні та кооперативи. Біля 11. год. вночі приїхало ще 7 поліцаїв, збудили крамаря та господаря читальні й усе знищили в тих установах. Подерли та порізали нову театральну куртину, куліси, понищили та повикидали папері в касі, знищили цілу бібліотеку. В кооперативі всі товари висипали на долівку, поскидали з полиць, із прилавка, з мішків, поломили шафи, полили оцтом і іншими плинами, попеперевертали шафи і прилавки. Дня 4. жовтня ц. р. зясував старості цілу справу о. Левинський, та староста відповів, що нічого не знає і нічого не може зарядити. Дня 4. жовтня ц. р. прийшли ще раз до о. Левинського, зробили вдруге ревізію, порозкидали всі папері і книжки, порозкидали ліжка, порізали сінники, порізали софи, фотелі, образи, розкинули білля, перекинули все на стриху, здіймали дошки, були в старій церкві, здіймали підлогу, шукали в престолі. Сказали, що це ще не кінець. Були ревізії в усіх кооперативах, себто у філії, на Опорі, в Промислі, в Українськім Союзі. — У сусідніх селах, Корчині та Крушельниці, заподіяли великі шкоди. В Скільщині не було саботажів, ні пожеж узагалі.

КІЛЬКА ОБРАЗКІВ З ГАЛИЧИНИ.

У Галичині Ляхи ведуть безоглядний і систематичний терор усього українства. Моральну підготовку до терору зробила польська преса, вся майже без виїмку цькуючи проти Українців та їх орґанізацій (Пласт, Луг, Соколи, читальні, кооперативи, ґімназії) польську владу.

Після того почався правдивий терор, переводжений поліцією, жандармерією та військом. По численних повітах Галичини покотилася филя масових ревізій та арештовань. В кождім селі й місточку **арештовано по кілька, кільканацять, а то й кількадесять громадян, яким ніхто не доказав вини, проти яких часто немає тіни підозріння. Арештовані це національно найсвідоміший український елемент. Вязниці переповнені Українцями;** їх помістили в військових арештах та касарнях; поведінка з арештованими нелюдська, навіть помогти їм харчами не дозволяється.

Масові ревізії побіч карних експедицій, це страховище українського населення. Воно часто втікає перед ними в ліси, про що навіть сама „ПАТ" повідомляла. По словам очевидця з Городиславич (Бобреччина) так виглядає ревізія в селі: коло сотки поліцаїв, котрі з правила мають позакривані розпізнавчі числа на шапках, впадає до села, частина окружає село з усіх сторін, а інші входять до середини. В селі повстає нечуваний крик і плач — це поліцаї починають бити людей головно національно свідомих селян. Дехто починає втікати в поле, але на того ждуть на краю села, ловлять і бють, чого втікає. Починається ревізія, перешукують докладно все, зривають підлоги, розшивають стріхи, перевертають стіжки, при тім збіжа нищиться, чи то на дощі, чи на болоті, розпорюють подушки, а піря випускають на вітер, друть книжки. В голови місцевого Лугу понищили хатне уладження, намішали побитого скла (бо він скляр) до муки, збіжа та квашеної капусти, до бочки з огірками наляли нафти (треба зазначити, що таке вливання нафти досить поширене) в додатку зірвали з хати дах. В читальні знищили внутрішне уладження, а читальняну бібліотеку порубали сокирами.

В Бережанах підчас ревізії цілковито здемолювали бурсу, побили учнів та управителя, в пивниці понищили всі припаси харчів, здемолювали мешкання бережанського пароха (ножами різали фотелі, розбили фортепян).

Найбільшому знищенню підпадають культурно-освітні й економічні установи села: Читальні, Просвіти, Соколи, Луги, кооперативи, молочарні, а навіть кредитові каси Райфайзена. В кооперативах нищать товари й внутрішнє уладження, забирають як вибуховий матеріял, що, мовляв, служить до підпалювання, йодину, арніку і тим подібні медикаменти. В молочарнях нищать молочарські прибори та забирають хемікалії, потрібні до молочарського діла кажучи, що це матеріяли до підпалювання стирти. В домівках згаданих вже товариств нищать усе внутрішне уладження, книжки, сцени і тим подібне.

В часі ревізій бють у варварський спосіб людий, головно свідоміших Українців, членів ріжних виділів та управ сільських установ і громадських рад, ґімназистів та студентів. Потім доправся ще карні експедиції. Взагалі між поведінкою військових експедицій та поліцейських нема ніяких ріжниць, хіба, що поліцейські не стягають контрибуції. Число побитих перевищає сотки а доходить до тисячів.

Часто бють після окремого списку, приходячи з готовими реєстрами тих, що їх мають побити. Місцеві Поляки часто співпрацюють при цих екзекуціях, то помагають бити, то показують, кого ще бити. В богатьох випадках люди після побиття мають поломані кости, ноги, руки то знов борються зі смертю. Часто до побитого кличуть уже не лікаря а священика, щоби висповідав на смерть. Найбуйніша фантазія не може уявити собі тих способів, якими катують людей. На примір чоловікови звязують руки в колінах, між руки і живіт вкладають дручок, обертають звязаного по землі і бють ланцухами, перемінюючи його тіло в купу мяса. Побиття не минає священиків; кількох з них побито так тяжко, що борються зі смертю. Бувшого посла Яворського побили так сильно, що його тіло один синяк, крім того має зломану ногу і руку. В однім селі улани казали старенькому пятьдесятькілька-літньому склепареви кооперативи танцювати на майдані, а коли він не хотів, били його прикладами крісів у полові части тіла. в городецькім повіті улани в часі карних експедицій насилували дівчав і жінок. В Бережанах кількох військових побило до нестями одного українського студента. Стрінули його на вулиці, а коли на запит чи він Поляк чи Українець, почули відповідь „Українець" почали його немилосердно бити. В Підберізцях (Львівщина) били громадських радних в той спосіб: один улан сідав на голову, другий на ноги, а двох били нещасного. Коли зімлів, відливали водою і знов били до схочу. В однім з сіл львівського повіту привязали селянина до воза і він мусів бігти за возом коло три милі, аж до Львова.

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВС. ДО ПОХОДУ!

Попало мені під руки число американського часопису „Ню Бедфорд Стандард" з 7. листопада, в якім я вичитав, що тамошні Поляки будуть обходити 30. листопада с. р. столітну річницю їхнього повстання з 1830 року.

Кождого року обходять Поляки річницю того повстання, а цього року готуються до ще більшої маніфестації. Обходять сю річницю тому, щоб, як самі кажуть, заманіфестувати ту **моральну побіду, яку зробило сє повстання на польськім народі.**

Пишу сих пару стрічок не тому, щоби величати Поляків за їх патріотизм та їх любов до своєї вітчини, але щоби показати нашим громадянам, як приготовлюються Поляки до маніфестації зприводу невдалого повстання тоді, коли у них вже є своя держава. Між визначними Поляками, які беруться до маніфестації, знаходжу людей ріжного стану, ріжних релігійних і політичних переконань, людей, котрі ще донедавна жерлися між собою як собаки, на сторінках польського часопису „Трибуна".

Але прийшов час на похід і маніфестацію, усі збираються до купи і спільно виступають.

У нас, Українців, минає щойно 12 літ від часу листопадового перевороту, а ми вже є свідками, що є ще такі громади, що коли вони не забувають того пропамятного листопада 1918 року, і уряджують у себе листопадові концерти чи свята, то яку трудність треба перебороти з ворогами, і то не з чужими, але таки зі своїми перевертнями і крикунами, які виступають навіть проти листопадових свят і протестів.

Наші браття простягають до нас руки та благають помочи, а наша московська, заражена большевизмом грязь реве: Нащо здалися протести?

Було у нас у Фол Рівер, Масс., протестаційне віче дня 26 жовтня с. р. Прийшли на віче і большевики. Слухали промови, послухали, що роблять Ляхи з братами у старім краю, охкали, може і плакали, але коли прийшлося жертвами показати свою любов до вітчини, то їм руки мов спаралізувало, бо вже не годні були зігнутися, щоби видобути з кишені пару центів. А кишені повні, бож се наші бизнесмени.

Та кого Бог хоче покарати, тому розум відбирає. Таке й з большевиками.

Не зважаймо на **своїх** ворогів, а покажім перед цілим світом, що ми нарід культурний, що вміємо шанувати традиції батьків своїх, та що уміємо боротися за свої права.

Покажім тут, в Америці, що нас є така сила, з котрою мусять числитися і ті, що нас віддали у неволю, і ті, що нас у ній держать.

У Фол Ривер, а може таке діється і в деяких інших містах американських, часописи не хотіли помістити звіту з протестаційного віча, а зробили це ізза бизнесу. Але ми мусимо змусити їх заговорити про наші протести і тому мусимо виступити в день 15. листопада з маніфестаційним походом, щоби показати, що Українці не лишень зійшлися до якоїсь там галі й побідкали над недолею своїх братів та сестер, але здібні і до сильнішої маніфестації, про яку годі мовчати.

о. Ярослав Скроцький,
Фол Ривер, Масс.

Антисеміт.

Мойсі: Чуєте, Андрій Воловий то великий антисеміт.

Василь: Чому?

Мойсі: Ну, я йому сказав — ти свиня — а він як дав мені два поличники, то я аж упав до землі.

ПОЗІР! КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

УКРАЇНСЬКА КАРТЕРЕТСЬКА ГРОМАДА УЛАДЖУЄ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

НА НІМЕЦЬКІЙ ГАЛІ ПРИ ROOSEVELT AVENUE

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ І СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

Початок точно в годині 5-тій пополудни.
Увесь дохід на Боеву Акцію в краю.

На Службі Божій відправиться панахида за всіх наших Героїв, поляглих за волю України в світовій війні, як рівнож і за тих, котрих Ляхи помордували в теперішнім нападі на нашу Батьківщину. В церкві святочну промову виголосить місцевий парох о. С. Склепкович, а на Вічу-Концерті промовляти будуть ще і позамісцеві бесідники. Хори під управою проф. Л. Угрина. Українська Січова Орхестра під управою п. Вол. Павлика.

Громадяни! Є нас тут більше як 250 родин! Не сміє бракнути ані одної української душі! **Хто не з нами — той наш ворог і зрадник Народу!**

262,4,6

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ З HUDSON, WATERVLIET, COHOES, TROY, PITTSFIELD, AMSTERDAM!

Готуйтеся до злету на

ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

— яке відбудеться —

СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ГУДСОН, Н. Й., CITY HALL,

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

в годині 2-гій пополудни.

Головну бесіду виголосить п. РОМАН СЛОБОДЯН, фінанс. секретар У. Н. Союза.

Будуть промовляти і другі визначні громадяни.

Родимці! Вже Поляки наточили доволі нашої крови, збезчестили наші жінки і дівчата. Готуймося до протесту і відплати. До того кличуть нас наші мученики — батьки, матери, наша сімя на милій нам батьківщині.

260,4,6

Вічевий Комітет.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР. Н. Й.! ПОЗІР!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КЛИЧЕ, ВАС ГРОМАДЯН, НА

МАСОВЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

ДО ЦЕРКОВНОЇ ГАЛІ, 303 HUDSON AVE.,

в 2-гій годині пополудні.

Громадяни: Ляхи гірш дикої татарської орди, катують наших людей, нищать майно. Нема округа, нема повіту, і села, деби орда ляцька не сягнула своєю рукою. Обовязок наш тут стати в обороні рідного краю і прийти з допомогою. Тому спішіть на віче всі як оден, покажім свою солідарність, і пійдім на зустріч в їх нужді і боротьбі.

264, 265

Комітет.

ПОЗІР! ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

ПЕРТАМБОЙСЬКА ГРОМАДА БУДЕ ОБХОДИТИ ТОРЖЕСТВЕННО

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ

Тому що цей день є призначений конґресом Обєднання днем молитви, в часі Сл. Божої відбудеться спільна молитва за відвернення Ляцько-хижацького нападу на наш народ, та й о злуку й витревалість нашого народа аж до побіди в боротьбі з Ляхом-татарином. По Сл. Божій відправиться панахида за всіх тих, що полягли в боротьбі за волю українського народа.

В 7 год. вечером в Укр. Галі при Стейт Ст. силами Т-ва „Боян" і Т-ва „Луг" відбудеться

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

При кінці концерту, виступлять делеґати всіх місцевих товариств, братств і сестритств з поклоном погибшим при чім зложать (з осібна) дар на Інвалідів. Сваточну промову буде мати гр. Дм. Галичин з Ню Йорку. Акомп. пяно п-на О. Ваверчак. Дірігент хорів Й. Буката.

264,266

Комітет.

УВАГА! УКРАЇНЦІ З ФІЛАДЕЛФІЇ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Спільним старанням Українських Організацій м. Филаделфії

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

В УКР. ГАЛІ, 849 Н. ФРЕНКЛІН СТ., ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

В ПАМЯТЬ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ.
ПОЧАТОК В ГОДИНІ 6. ВЕЧЕРОМ.

Перед полуднем в 10 годині відбудеться величаве Поминальне Богослуження по Українських Героях в Українській Православній Церкві при Беркс і Джерментавн.

Головним бесідником підчас Святочного Концерту буде відпоручник, котрий на днях прибув із Рідного Краю.

УКРАЇНЦІ:

Нехай не забракне ні одного з Вас на цьому Святі! Нашим обовязком є прийти і гідно запротестувати проти звірств польської дичі над Українським Народом.

Програма Концерту дуже боґата: її можна буде набути при вступі на галю.

264, 266

Комітет.

УВАГА! МІННЕАПОЛІС, СТ. ПОЛ, І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

ЗАХОДОМ ОБЄДНАНОГО КОМІТЕТУ

— відбудеться —

ВЕЛИКЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 16-ГО ЛИСТОПАДА (NOV.) 1930 РОКУ

в годині 2.30 пополудни

В УКРАЇНСЬКІМ ДОМІ ПРОСВІТИ,

700 JACKSON ST. N. E., MINNEAPOLIS, MINN.

Щоби запротестувати проти тих знущань і кривд ляцького терору над нашим народом у старому краю, Головну промову виголосить гр. В. Свистун з Канади, будуть говорити також і другі бесідники.

Громадяне! В краю діються такі страшні події, що хіба людина з камінним серцем може не прийти на віче і не запротестувати. І тому всі як оден на віче і до протесту. Нехай не буде нікого, щоби не був на вічу, нехай кождий і кожда прибуде і запротестує перед світом проти ляхо-татарського насильства.

264

Обєднаний Комітет.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українська вистава.

У неділю, дня 26. жовтня, віддіграв театр злучених українських артистів в Ню Йорку, під проводом пані Міліни драму п. з. „Нещасне кохання". Я, як любитель мистецтва, зацікавився тим театром українських артистів та почав збирати в тій справі інформації. Довідався я, що в тім театрі, котрий носить назву українського, дійсно лише на 5% Українців, а то все чужинці.

Вистава драми „Нещасне кохання" вийшла дуже слабо, помимо того, що грали як самі артисти кажуть, першорядні артисти в Ню Йорку. Лише пані Міліна та п. Раді на вивязалися зі своїх роль несогірше, та однак вони не покрили браків, які були в штуці від початку аж до кінця. Зрештою нема що критикувати гри, тому, що артисти навіть своїх роль не були ласкаві навчитися, а тому були цілковито здані на ласку суфлера, себто на трик, практикований слабими аматорськими гуртками. Видно, що суфлер був добрий, бо його було чути аж до порога.

Гість.

—o—

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й.

Віче протестує проти ляцьких звірств.

В тутешній місцевости відбулося минулої неділі протестаційне загально-громадянське віче. Бесідниками були: о. Д. Микитяк і гр. Й. Прохира.

Збірка дала понад 25 дол.

Резолюцію з протестом вислано на руки К. Бавмеса. Протестаційну резолюцію підписали 34 місцевих горожан.

Резолюція звучить:

HONORABLE
SENATOR CALEB BAUMES.

Whereas, recently the Polish Government with the help of its police and people has atrociously and violently abused the Ukrainian people in Ukraine, by bombing Ukrainian schools and public buildings, by closing Ukrainian high and elemetary Schools, by arresting and killing Ukrainian officials, students, teachers, editors, doctors, lawyers, priests and numerous citizens, by jailing priests and ministers, by stealing Ukrainian property and robbing Ukrainian farmers of their livestock and personal belongings, be it therefore resolved by the undersigned members of the Congregation of Port Jervis, N. Y., that a public protest be raised against these Polish atrocities and outrageous acts of violence against Ukrainians and be it further resolved that the ideal of a complete independence of the Ukrainians 40,000,000 strong advocated.

о. Д. М.

—o—

REGISTERS DISAPPOINTMENT WITH THE LEAGUE OF NATIONS

We, the Ukrainians, have been sending so many appeals to Sir Eric Drummond, but we didn't tsve any results, its about time Sir Drummond would do something.

Suppossing hereafter we cut out the articles printed in English about the Polish terror in Ukraine and send them in a letter together with our resolutions to Mr. Drummond. Perhaps then Sir Drummond will read those articles and the League will do some action.

It is a great shame for the League that even the slaves during the Civil War were treated better than the Ukrainians are treated by the Poles.

I am yours for cooperation, as in this way we will gain liberty for our people in Europe.

Miss Sophie Cello,
213 Thurlow St., Chester, Pa.

—o—

ЯНГСТАВН, ОГАЙО.

Протест церковної громади.

Українська греко-католицька громада вислала такий протест до правительства Америки, Англії, Італії, Франції, до Ліги Народів і Ап. Столиці.

Dear Sir:—

American Citizens and residents of Ukrainian descent assembled in the Ukrainian Catholic Church Hall of Holy Trinity on the 2nd day of November, 1930, at Youngtown, Ohio, call your attention to the reign of terror prevailing in the Ukrainian Province of East Galicia, where a Polish military and police expeditions are punishing the defenseless Ukrainian people because of recent destruction by fire of many farms owned by Poles—for actions for which they are not responsible but individuals. To make the whole and entire population responsible for the deeds of a few individuals is against both modern conceptions of government and international law.

Recent reports of American newspapers, verified by eye-witnesses and private letters, tell us horrible things. Village mayors, priests, heads of cooperative societies and leaders of sport clubs and libraries—are summoned before commanders of Polish detachments. They are commanded to give information regarding acts of incendiarism and to hand over all arms. If answers are unsatisfactory to them—and this is generally the case—they get sixty to ninety blows from the knout, similar to that employed in Russia. If the victims faint under the blows, they are sometimes revived by throwing cold water over them, and then the flogging begins anew.

Many innocent Ukrainians are killed without trial; farmers and priests are flogged to death; Ukrainian schools are closed; cooperative stores, libraries and other cultural centers are bombed or torn down; children are tortured and women attacked and abused. Unheard brutalities are perpetrated by Polish "pacificatory" expeditions.

Roman Bida, without any evidence vof his perticiaption in sabotage, has been sentenced to death.

Polish prisons are crowded not only with Ukrainian farmers, workmen, priests, teachers, lawyers, students and schoolboys, but also with Ukrainian representatives and senators.

We appeal to you in the name of humanity, civilization and justice, to use your good office to stop immediately the Polish terrorism in Galicia as weel as to form an impartial Commission for the investigation of the causes and results of the bloody happenings in Galicia and help the Ukrainians now under the Polish yoke to regain their independence.

—o—

БРУКЛИН, Н. Й.

Відповідь на ляцький терор.

Як тільки прийшли до нас відомости з Рідного Краю про ляцький терор, екзекутива Українського Демократичного Клюбу негайно скликала всіх представників товариств, братств і церковну громаду. В злуці з Союзом Національних Товариств заряджено скликати протестаційне віче, дня 26. жовтня до церковної галі.

Точно в першій годині предсідатель Демократичного Клюбу, гром. Григорій Бардак, представив короткими словами ціль віча. Він згадав, що там за океаном на нашій Рідній Земли на Західній Україні кривавий ляцький режім гнобить наших братів. Відтак покликано до перепровадження віча старого козарлюгу, Михайла Заверуху, на що присутні одноголосно згодилися. Громадянин Заверуха подякував за вибір і покликав на секретарів Петра Дубовецького й Михайла Белю. Першим бесідником був Вол. Кедровський. Бесідник у годиннім рефераті змалював положення наших братів, яких Ляхи хотять зпольщити, але це їм не вдається. Не вдалася їм кольонізація Мазурами українських земель, бо Українці справилися з ними так, що Мазури кидають наш край. Побачивши, що в Галичині росте культурна та економічна сила Українців, Поляки почали нищити кооперативи, замикати школи й розвязувати національні українські організації. Тепер післали військові карні загони, які в страшний спосіб руйнують український добробут та катують населення. Це Ляхи роблять зі страху перед силою українського національного руху й з розпуки, що не можуть покорити Українців. Український нарід переживав уже неодно лихоліття, переживе й це. Тепер Поляки остаточно виявили себе як варвари перед цілим світом, а Українцям показали, що не може бути жадного компромісу з Ляхами так довго, як довго вони будуть на наших землях.

Другим бесідником був гр. Юліян Павчак, котрий переповів коротко те, що подають американські часописи про польські звірства. Перечитав деякі листи з краю про те, що діється на наших землях. Закликував до єдности та піддав, що місяць листопад має бути місяцем смутку й переведенням збірок на допомогу Рідному Краеви.

Третим бесідником був о. А. Лотович. Він заявив, що не буде переповідати того, що говорили передбесідники, але хоче підкреслити той факт, що Ляхи все одно чи робітничи шляхтичі однаково виступають проти Українців. Тому й Українцям треба мати один національний фронт проти Ляхів.

По промовах вічевий предсідатель зарядив збірку, котрою занимались Українці, роджені в Америці. Дівчата і пп. М. Заверуха, М. Балко й С. М. Дальчук. Потім ухвалено слідуючі резолюції:

1) Ми, Українці, горожани вільної землі Вашингтона, на вічу, скликаному Українським Демократичним Клюбом і Союзом Національних Товариств і церовної громади, протестуємо проти польських переслідувань наших братів на українських землях, окупованих Польщею й домагаємося, щоби уряд Злучених Держав подбав про утворення міжнародної комісії, яка провірилаб, чого допустилась Польща на українських землях, які Рада Амбасадорів віддала під окупацію Польщі.

2) Взиваємо всіх Українців в Америці, щоби кожда громада, де тільки жиють наші Українці, а переважно Горожанські Клюби, підняли грімкий протест проти польських звірств. Ухвалено вислати протест до Ліґи Націй.

3) Ухвалено в листопаді стриматися від балів та від инших забав на знак жалоби зприводу страшних подій у краю.

4) В листопаді перевести збірку на негайну допомогу краю, для чого треба призначити спеціяльних колекторів.

Гимнами „Ще не вмерла Україна" та піснею „Не пора Москалеви і Ляхови служить" віче було закінчене. Довго ще громадяни не розходилися, обмінюючись думками про те, як найліпше пособити своїм братам у Галичині. Збірка принесла 200 долярів, які вислано до краю через Обєднання.

Бруклинець.

УВАГА ЖІНОЦТВО: НЮ ЙОРКУ, НЮ ДЖЕРЗИ, АСТОРІЯ, БРУКЛИН І ОКОЛИЦІ!

НАДЗВИЧАЙНІ ЖІНОЧІ ЗБОРИ

Проситься жіноцтво Ню Йорку і околиці так членкинь як і не членкинь Союза Українок в Америці, явитись на **НАДЗВИЧАЙНІ ЖІНОЧІ ЗБОРИ, В ЧЕТВЕР, 13. с. м., о годині 8 вечір в Народнім Домі, 217 Іст 6-та Вул., Ню Йорк.**

Самі приходіть і других кличте. Справа нагла й надзвичайної ваги. Жадна з нас, котра почувається щирою патріоткою, не омине сеї нагоди сповнити свій народний обовязок. Не спізняймося на збори. Початок точно о 8 годині.

СОЮЗ УКРАЇНОК В АМЕРИЦІ:

Лотоцька, голова.

В СПРАВІ МАНІФЕСТАЦІЙНОГО ПОХОДУ.

ПРОСИТЬСЯ УСІ ОРГАНІЗАЦІЇ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ, ЩО БЕРУТЬ УЧАСТЬ В ТОМУ ПОХОДІ, ПРИСЛАТИ СВОЇХ ДЕЛЕҐАТІВ НА ОСТАТОЧНІ

ЗБОРИ

-:- які відбудуться -:-

В ЧЕТВЕР, 13-го ЛИСТОПАДА 1930 Р.
о годині 8-ій вечір.

59 ST MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y.

В УКРАЇНСЬКІМ ДЕМОКРАТИЧНІМ КЛЮБІ

За Екзекутиву:
ІЛІЯ ГУЗАР, голова,
Д. ГАЛИЧИН, секретар.

Панас Кущенко.

ЗДОРОВО ГЕПНУВ.

В поїзді з Одеси в Бар
На лавці горішній
Розвернувся наш сваток,
Радісний та утішний.

Позіхнув разів зо два
Й спати ляг небога.
(Бож то, бачте, ніч була
Й далека дорога).

Та в дорозі сталось щось
Й поїзд раптом станув,
Аж з розгону наш сваток
На долівку грянув!

Почіхався, позіхнув,
Кругом подивився:
— От що гепнув, гепнув так,
Аж поїзд спинився!

Михайло Зощенко.

ЖИТИ МОЖНА.

Піч у мене дуже погана. Вся моя сімя все зачаджується від неї.

А чортів жакт*) відмовляється направити. Щадить. Для чергового видатку.

Недавно оглядали мою піч. Каглянки (ганчірки, якою затулюють іноді піч) шукали. Пірнали туди всередину головою.

— Ні, кажуть. Жити можна.

— Товариші, кажу, доволі соромно такі слова говорити: жити можна. Ми завсіди зачаджуємося через цю вашу піч. Якось тут навіть кітка зачаділася. Її знудило коло ведра. А ви кажете — жити можна.

Чортів жакт каже:

— Коли так, повідає, зробимо зараз досвід і поглянемо, чи чадіє ваша піч. Коли ми зараз після того, як напалимо, зачадіємо — ваше щастя — переставимо. Коли не зачадіємо — перепрощуємо за те, що напалимо.

Напалили ми в печі. Порозсідалися довкола неї.

Сидимо. Нюхаємо.

І так, біля кагли сів предсідник, потім — секретар Грибоїдів, а далі на моїм ліжку — скарбник.

Небаром став, само-собою, чад по хаті розходитися.

Предсідник понюхав і каже:

— Ні. Не чути. Йде теплий дух і більше нічого.

Скарбник, Жаба, каже:

— Дуже добра атмосфера. І нюхати її можна. Голова з того не ослабає. В мене, повідає, в хаті атмосфера гірше смердить, а я, каже, не скавулю надармо. А тут зовсім повітря рівномірне.

Я кажу:

— Та якжеж, будь ласка, — рівний. Он, як газ клубиться.

Предсідник каже:

— Прикличте кітку. Коли кітка буде спокійно сидіти, це значить, що зовсім нічого нема. Звірята все в цьому безкорисні. На них можна вдатися.

Приходить кітка. Сідає на ліжко. Сидить тихо.

А ясно, тихо — бо вона трохи привикла.

— Ні — каже предсідник — перепрошуємо.

Нараз скарбник захитався на ліжку тай каже:

— Мені треба, знаєте, спішно йти в одній справі.

І стоїть зелений тай так на ногах хитається.

Предсідник каже:

— Зараз усі підемо.

І сам підходить до вікна та віддихає у щілини.

Я його відтягнув від вікна.

— Так, кажу, годі експертизу переводити.

Він повідає:

— Прошу. Я можу відійти. Мені ваше повітря зовсім корисне. Природне повітря, притоже для здоровля. Ремонту я вам не можу робити. Піч нормальна.

А за пів години, коли того-самого предсідника поклали на ноші, а потім занесли ноші в каретку ратункової стації, я знов з ним розбалакався.

Я кажу:

— Ну, що?

— Та нічого, повідає, не будемо ремонту переводити. Жити можна.

Так і не направили. Ну, що робити. Привикаю. Людина не блоха — до всього може привикнути.

*) Житловий (мешканевий) комітет.

ЧУЖИНЕЦЬКА ПРЕСА ПРО ПОДІЇ В ГАЛИЧИНІ.

SUPPRESSION OF UKRAINIANS CAUSE OF UNREST IN POLAND

President of Ukrainian Self Reliance League Explains Reign of Terror— Says Trouble Will Not End Until Ukrainians Granted Autonomy — Freedom in Russia Awaits Revolution.

The present troubles in Galicia between the Poles and Ukrainians are due primarily to Poland. Until the League of Nations intervenes and grants autonomy to the Ukrainians, there will be no cessation of the "reign of terror".

This is the opinion of W. Swystun, president of the Ukrainian Self Reliance League, from Winnipeg. He is at present travelling in eastern Canada and will visit some of the larger American cities, explaining the situation and urging the English-speaking world to action. It is believed that Britain will eventually take a hand in the matter.

The Self Reliance League was started three years ago in the west and is the central representative organization in Canada. Its president is short, wears glasses and has a brush cut. He looks foreign, but his 18 years in Canada have only served to increase his love for his adopted land.

NOT WORK OF REDS.

"There is absolutely no truth in the allegations that the trouble in Poland is the work of the Reds," he stated in an interview with The Telegram.

"It is a struggle for autonomy. The Ukrainians want to be independent of Poland, and they want the League of Nations, who put them under Poland, to set them free.

„It must be impressed first of all that there are two different situations. The problem of the Ukrainians in Poland is external. That of the Ukrainians in Russia is internal. The hope of the Polish Ukrainians lies in an appeal to the League of Nations. That of the Ukrainians in Russia lies in a revolution.

"The cause of the Polish troubles is as follows: In 1919, Poland signed a treaty with the Allies that guaranteed the rights of all minorities, and the constitutional rights of the Ukrainians. These rights were guaranteed also by the constitution of 1921

WERE PROMISSED AUTONOMY.

"That provided for regional autonomy. Besides that an act of September 26th, 1922, provided for the autonomy of East Galicia and for three legislative assemblies in as many divisions or provinces of East Galicia.

"Each legislature was to have two houses, one for the Ukrainians and one for the Poles. The former would deal with all Ukrainian and the latter with all Polish matters. Where any question affected both nations a joint assembly would be held.

"The same act provided for an Ukrainian University for East Galicia. This act was supposed to be enforced in two years time. It has never been carried out yet

"Those are the immediate causes of the present unrest. The act only stands on the statute books. There has never been any attempt to carry it out. It was passed only to persuade the Allies to allot East Galicia to the Poles. The act was passed in 1922. The Eastern frontier of Poland was not fixed until March 14th, 1923, at the conference of Ambassadors in Paris.

"The main argument of the Poles was that they had passed the autonomy act. Therefore the Ukrainians should have no grievances. Lloyd George was not quite satisfied at the time, but France considered herself a very particular protectress of Poland, and France in this case had the upper hand.

WANT TREATY REVISION.

"The Ukrainians are trying to agitate for a revision of the treaties relating to the Eastern frontier of Poland. The present demand is for an independent state of all Ukrainians in Poland. They want to have absolute independence.

"We are trying to get the Allies whenever we can to take a hand, and to get English public sympathy directed to this path.

"Aast Galicia lies directly in the air route from England to India. We believe that Great Britain has to have a hand in the matter, and I think conditions will be such that we will get Britain's support.

"It would not be possible for Britain to hold a mandate of the country as it is against Britain's policies to hold any mandate in Europe.

"The Poles refuse to recognize the Ukrainians as a separate people," stated President Swystun.

"They do not even call them Ukrainians but Ruthenians which was an old name formerly used but is now only an Ukrainian dialect.

"There is more or less national cultural oppression. They want to assimilate the Ukrainians instead of allowing them autonomy.

"The hope of the Polish Ukrainians lies in an appeal to the League of Nations. There are 7,000,000 Ukrainians under the Poles.

THE RUSSIAN PROBLEM.

"There are 32,000,000 under the Russians. The problem of these latter people is an economic one. They also want independece but as their position was not caused by the league they have no appeal to it. Their only hope is in revolution and breaking away from the Soviet. Their case is not subject to any international treaties. The solution lies in an internal revolution. That is the only hope for future success.

"Russia of course has embarked on their 'five-year plan'. By this plan they hope in five years to build up an industrial plant with which they can undersell all other nations in the world's markets. When Germany embarked on a similar scheme previous to 1914 it ended in an economic world war. Personally I do not believe Russia will be successful. The nations would probably raise their tariffs. But if they were successful it would bring on another world war. In that case the Ukrainians in Russia would join the Western World against the Soviet in order to free themselves.

"There are small rebellions going on all the time in Russia which their censorship never allows to be reported. In January and February there was a great revolt of the peasants, who fought against "collectivism" or giving their farms up to be held in common.

"As for the other Ukrainians there are about half a million under the Rumanians, and the same under the Czecho-Slovaks. These latter are treated very well, the best of any in fact, and the Ukrainians under the Poles are treated the worst."

The Evening Telegram, Toronto, Saturday, Nov. 1. 1930.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗ

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячний мітінг відбудеться в пятницю, 14-го листопада, в годині 7.30 ввечір, в гали під ч. 54 Ван Вінкел Евеню. Проситься прибути на сей мітінг, бо є важні справи до полагодження. Проситься довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім випадку будуть суспендовані. — М. Баран, предс.; И. Жарський, кас.; Н. Пігура, секр.

ЗІГЛЕР, ІЛЛ. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 377, повідомляє, що мітінг відбудеться в неділю, 16 листопада у М. Гр. Олексяка під ч. 6 Орчард Стріт, пополудни. Проситься всіх членів явитись. — Семен Гнатишак, предс., М. Гр. Олексяк, секр.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 243, повідомляє, що річний мітінг відбудеться в неділю, 16 листопада, в годині 2-ій пополудни, в гали парафіяльній під ч. 12205 Парнель Евеню. Просимо місцевих і позамісцевих членів явитися на річний мітінг, бо є важні справи до полагодження. Родичів, котрих діти осягнули 18 літ життя, проситься переписати їх до старших членів. Буде справа зорганізовання Пласту. Не явившийся на сей мітінг член підлягає карі 1 дол., а урядник 2 дол. Кождий член мас вирівнати своївкладки, бо довгуючий член буде суспендований і стратить право бути вибраним до уряду. — Теодор Карплюк, предс.; Іван Миляновський, кас.; Гаврило Бутавський, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє усіх своїх членів, що засідання відбудеться в суботу, 15 листопада, в годині 6.30 ввечір, в гали парохіяльній. Кождий член обовязково мас бути на мітінгу, бо є важна справа до полагодження. Не присутний член заплатить кару 1 дол., а довгуючі члени, коли не вирівнають своїх залеглостий, будуть суспендовані. — В. Колодрубець, предс.; В. Яремчук, кас.; Іван Березовець, секр.

ПАСАЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 16 листопада, в годині 2-гій пополудни, в гали під ч. 47 Говп Евеню. Кождий член мас явитись особисто, бо є важна справа до полагодження, а довгуючі члени мають вирівнати свої залеглости. Кождий член мае явитись дня 15 листопада в годині 12-тій в галі під ч. 47 Говп Евеню і всі разом підемо до Ню Йорку до протестаційного походу. Відділ постановив, що член, який не явиться, заплатить кару 2 дол. — В. Сметана, предс.; І. Долінський, кас.; М. Табачук, секр.

ПЛЕЙНС, ПА. Бр. вс. Андрія, від. 48, повідомляє, що звичайний мітінг відбудеться в суботу, 15 листопада, в годині 6-тій ввечір, в гали М. Негребецького, 84 Норт Рівер Стріт. В неділю, 16 листопада будемо мати віче проти знущань Ляхів над нашими братами в краю, тож кождий член повинен бути на сім вічу. — Йосиф Мицьо, предс.; Йосиф Кривий, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Отсим подається до відома членам Тов. Запорожської Січи ім. Б. Хмельницького, від. 245, що мітінг відбудеться в неділю, 16 листопада, в годині 2-ій пополудни, в звичайній гали. Зі огляду на це, що є справа поважна до рішення, тому прохається всіх членів прибути на означений час. — Ф. Мазовіта, гол.; І. Музика, кас.; В. Гасій, секр.

ЛИСТ З КРАЮ.

Швагруню, мої рідні. Я думав поскаржитись перед Вами, пожалітись, але Ви скорше своє нещастя написали до мене.

Швагруню, мій дорогенький, які гаразди ми тепер тут переживаємо, то годі описати. Поляки гуляють по наших селах, збиткуються над невинним українським народом. Тюрми позаповнювані Українцями. Українську гімназію розвязали, тепер діти наші зісталися скитальцями. Ревізії в українських домах відбувають майже що дня. В читальних, у кооперативах — всюди шукають, перевертають усе, й Господь знає, чого хочуть і чого мучать український нарід.

Ученики гімназійні від четвертої кляси до семої всі майже знаходяться у тюрмах. Професори гімназійні, майже більша половина, арештовані, а все без підстав, усе невинно. Карні експедиції заїжджають на села, нищать добро українських селян, а нарешті ще добре вибють і їдуть до другого села. Там те само роблять. Господи Боже, як то все пережити, дай терпіння. Опамятай ворогів, бо вони не знають, чого хочуть, чого збиткуються над нами, нещасними, поневоленими. Ніде нам не пожалітись, ні перед ким нам свої кривди висказати, котрі переносимо за нашу невинність, за нашу покору. Господи Боже, чому той світ дивиться крізь пальці на наші терпіння, чому не обстане, чому не припинить тих знущань своєю доброю радою? Віддали нас в ярмо, чому тепер не зарадять, як вижити в тім ярмі? Чому не стримають тих побоїв тюремних, тих диких відношень до нас, Українців?

Дорогі мої приятелі! Ви там щасливі, що хоч не бачите того, що ми тут переживаємо. Пощо мені було вертатися в ту яругу, в ті переслідування, в ті знущання, в ті, такі мученичі терпіння? Прийде карна експедиція в село. Розмаїті вимоти роблять Ляхи, розуміється тільки до Українців. Живність треба дати жовнірови й коневи. Курячий росіл і куряче мясо для жовніра кожний день, а для коня самий овес. Та ще до того мусить господар жовнірови чоботи вичистити. От бачите, яка шляхоцька держава, які вибаги, які витвори виробляють над нашим українським народом „шляхтичі".

Цілую Вас,

Х.

ЗЛОВЖИВАННЯ НА ПОЧТІ В ДРОГОБИЧІ.

Підчас інспекції в почтовім уряді в Дрогобичі викрито, що урядовець того уряду, Войцех Островський, затримував надані чеки в себе і присвоював собі гроші, надані на чеки. В домі цього сумлінного урядовця сконфісковано 34 чеки на суму 737 золотих. Островського арештовано.

— Що ти даєш твому мужови, як йому обід не смакує?

— Плащ і капелюх.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

БРУКЛИН, Н. И.

Збірка на віче 26. жовтня с. р.

Першу жертву Українці Бруклина зложили в сумі 200 долярів. Жертви зложили:

Жіноче Товариство Союз Українок $25; по $5: С. Заблоцький, В. Тижник, А. Федорищин, А. Гричух; по $3: Д. Бурдига, Бабляк, Бабляк; по $2: о. А. Лотович, Т. Карплюк, Т. Кіх, М. Беля, А. Леганчук, В. Зоволик; по $1: Гр. Бардак, Ю. Павчак, П. Павчак, П. Малицький, П. Дубовецький, А. Тижник, М. Турко, К. Дикий, А. Табака, М. Бурдига, А. Сидор, К. Камаринець, М. Криха, К. Романець, Д. Тихий, М. Масник, Д. Кмита, О. Гаврищко, В. Галась, В. Костів, І. Сенько, Д. Шарко, І. Мудрик, С. Глущко, Гр. Сокол, Гр. Борбуляк, М. Заверуха, Т. Кирста, В. Костявий, П. Кулика, Н. Шевчук, Гр. Волічинський, М. Волічинська, І. Возний, Д. Балент, М. Заволик, І. Заяць, Н. Слободзян, М. Костів, І. Цюпа, І. Череп, М. Шиманський, К. Арнольд, Іл. Забавський, І. Малко, В. Шеремета, К. Сидорко, Г. Сидорко, М. Кіт, Ст. Кишенюк, П. Федас, І. Романчук, І. Балко (ст.), И. Герман, Ю. Гаврищук, П. Малицький, Гр. Троць, І. Підкович, С. Пелехатий, И. Задорецький, Д. Данильчук, Е. Борбуляк, Т. Ващишин, А. Генега, В. Піселяк, В. Савицький, Д. Синюта, І. Підгірний, А. Оттенбрайт, Н. Джурин, А. Фігура, В. Катурмаш, П. Когут, І. Лебедь, Л. Кісь, Н. Лебедь, В. Троць, І. Савицький, М. Шипот, Гр. Квік, В. Курило, Д. Тана, М. Когут, П. Білоус, Гр. Саламін.

Разом зібрано на віче з дрібними датками 178 долярів і 15 центів.

Дальше зібрали на весіллю в Кирила й Марії Ляховських 10 долярів. Зложили: К. і М. Ляховські 2 дол.; по 1 дол.: Гр. Цвекало, Д. Кмита, І. Кмита, М. Смолька, О. Русин, В. Шевчук, І. Полович й Ю. Олексин.

Збіркою занимались Григорій Цвекало й Дмитро Кмита. З підручної каси Союзу Національних Товариств і Братств доложено 16 долярів і 85 ц. Разом бруклинська громада висилає через Обеднанне 200 долярів.

Петро Дубовецький,
Михаїл Беля,
секретарі віча.

НЮ ЙОРК, Н. И.

На Народний Дім у Побережу, місто Журавно, Галичина.

На будову Українського Народного Дому на Побережу в міеті Журавні переслано через Обеднання до Кооперативного Банку $111.75.

Наш жидачівський повіт не може остати позаду інших. Наших 10 товариств мусить мати відповідне приміщення. Ми мусимо мати свій центр, де гуртувалися би наші товариства, звідки йшов би ввесь народний рух.

Тому всі Українці з повіту повинні горячо поперти ту велику національну справу. Наш банк просить о пожичку і платить по $10 від сотки процентy. Гроші є забезпечені майном д-ра Гелецького, адвоката д-ра Лесяка, Семена Равлуєва і Тимка Демковича. Вони є за те, щоби ввесь процент пішов на будову Українського Народного Дому.

Я вірю, що чесні громадяни в повіту зложать жертви і перешлють до Укр. Кооперативного банку в Журавні, або на адресу підписаного.

Досі зложили: по $30: В. Ярич і А. Куцик; по $10: И. Мартинів, А. Табака, Я. Стефанишин, Р. Лесів; М. Недоступ $5; Н. Близнак $2; по $1: Д. Лопушинський, О. Олійник, К. Добрянський; по 50 ц.: П. Задорецький, Ів. Дусановський, Ф. Степанів; Ів. Приймак 25 центів.

Разом зібрано $111.75.

А. Куцик,
140 E. 7th St., New York, N. Y.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ПЛЯНИ.

Московський кореспондент празького часопису „Народні Політика" вказує в одній статті на те, що совітське правительство стремить свідомо до того, щоби збільшити безробіття в цілій Европі при помочі демпінґу. Комуністичні круги совітського союзу обговорюють питання війни совітів проти цілого капіталістичного світа.

Воєнні й правительственні круги заняті тепер питанням оборони совітських границь. Воєнні пляни викликують спори: ріжницю поглядів. Та все залежить від Сталіна, що підтримує плян, який випрацювали інструктори.

Кореспондент запевняє, що минулого тижня вприїшли три німецькі вищі офіцири разом з воєнною радою червоної армії питання розподілу совітських військ. Німецький плян вимагає, щоби совітська Росія була готова на „непредвиджені події".

Німецько - совітський плян гарантує союзови совітських републик піддержку червоної армії з боку Німеччини на випадок війни проти Польщі.

Щодо можливости війни совітів проти Румунії, то німецька команда не має нічого проти наступу червоних військ на Бесарабію, однак не погоджується з нападом на старий регат.

На випадок „загального конфлікту" мае здержувати совітська армія на Пруті всі румунські воєнні сили, а підчас того приступити до офензивних операцій проти Польщі.

„Народні Політика" говорить про можливість створення осібного офензивного бльоку, в склад якого ввійшли: совітська Росія, Німеччина, Італія, Мадярщина й Туреччина.

Після битви біля Австерліц (1805 р.) Наполеон мав задержатися на кілька днів у якійсь місцевости біля Прешбурга, щоби підписати умовини мира з австрійським цісарем Францом II. Генерал Саварі, начальний кватирмайстер при Наполеоні, вислав до військового губернатора тієї місцевости пінного післанця; повідомляв, що приде цісар. Лист кінчився словами: „Подбайте, щоби все було приготовлене як слід на приняття цісаря, щоби була вигідна кватира, добрий харч, et cetera, et cetera (і т. д., і т. д.)"

На бенкеті Саварі побачив кілька гарних дівчат у жадальні мешканні, призначеному для Наполеона.

— Що це за дівчата? — спитав Саварі губернатора.

— Це ті et cetera, так, як ви приказали, — відповів губернатор.



